

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VAN DE COMMISSIE BESTUUR,
GEHOUDEN OP 6 MAART 2014 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R. Gebhardt (GroenLinks), de heer R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw (OPH), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), de heer W.E. Rutten (VVD), de heer P. Schouten (Sociaal Lokaal), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks), de heer M. Snoek (CDA) en de heer J. Vrugt (Actiepartij)

Afwezig: de heer F. H. Reeskamp (fractie Reeskamp)

Mede aanwezig:

mevrouw P Bosma (voorzitter), de heer C. Mooij (wethouder), de heer J. van der Hoek (wethouder, bij punt 8), de heer E. Cassee (wethouder, bij punt 9), mevrouw M. Blaauboer (secretaris), mevrouw J. Spier (griffier, bij agendapunt 7)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.25 uur en heet allen welkom.

Zij deelt mee dat het presidium morgen een besluit neemt over het al dan niet doorgaan van de geplande commissievergaderingen op 20 maart.

2. Spreektijd voor belangstellenden

De heer **Van den Raadt, lijsttrekker van Trots**, vraagt hoe het staat met de uitvoering van zijn in 2010 aangenomen motie over betaald parkeren per minuut. In juli 2013 is een vraag gesteld over agressie tegen politiemensen in hun vrije tijd. Op die vraag is nooit een antwoord gekomen. In de verkiezingstijd heeft iedereen het over het luisteren naar de burger, maar hij vraagt hoe serieus dat genomen kan worden. Hij vraagt wanneer er bijvoorbeeld een reactie te verwachten is op de CBR-petitie die hij met 173 wijkbewoners van de Boerhaavewijk in oktober 2013 heeft ingediend.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen vragen zijn voor de inspreker en bedankt hem voor zijn inbreng.

3. Vaststellen van de agenda

Punt 10 wordt vanwege de aan de commissie voorafgaande presentatie door de heer Jonker, de concern-controller, over het begrotingskader van de agenda afgevoerd.

Voor het overige wordt de agenda conform het voorstel vastgesteld.

4. Conceptverslag van de commissie Bestuur d.d. 20 februari 2014

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Mevrouw **Leitner (D66)** kondigt een vraag aan voor de burgemeester, de heer Snoek (CDA) een vraag voor de burgemeester en een voor wethouder Mooij.

De **voorzitter** merkt op dat de vragen aan de burgemeester schriftelijk moeten worden gesteld omdat hij vandaag niet aanwezig kan zijn.

Er zijn geen mededelingen.

Ter advisering aan de raad

6. Garantieverlening Spaarnelands wegens lening investeringen Duurzaam Afvalbeheer

De voorzitter zegt ter inleiding dat de inhoudelijke bespreking van de investeringen in de commissie Beheer heeft plaatsgevonden en dat hier alleen de garantstelling aan de orde is.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** vraagt of er bij het bedrijf sprake is van een noodlijdende situatie die deze garantie nodig maakt. Buiten dat is hij geneigd dit voorstel af te wijzen, omdat er naar hij vernomen heeft in andere gemeenten grote problemen zijn met de duobakken die hier nu in het bedrijfsplan worden geadviseerd. Zijn fractie is voorstander van doorgaan met ondergrondse afvalinzameling.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** is huiverig voor deze garantstelling. Hij vindt dat de raad al te veel op afstand gezet is en dat het risico te groot is. Er is al een garantie verleend voor de nieuwbouw. Hij wil dat het bedrijf eerst intern orde op zaken stelt.

Mevrouw **Pippel (D66)** zegt niet te weten waar men precies aan wil beginnen. Zij ziet geen risico-inventarisatie. In het raadsstuk staat dat de gemeente kosten gaat dekken uit de exploitatie, terwijl naar haar mening het bedrijf zelf de investeringen moet doen waarvoor de garantstelling gevraagd wordt. Zij wil graag wat meer garanties op de garantie.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** vraagt waarom de garantstelling nodig is, als de businesscase aangeeft dat de investering over enkele jaren winst gaat opleveren. Hij betwijfelt of alle gescheiden ingezamelde afval ook gescheiden verwerkt gaat worden.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt huiverig te zijn om een garantie te verlenen gezien de ervaringen met dit bedrijf.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** zegt alle kritische noten te begrijpen gezien het dossier van dit bedrijf, maar toch ook veel belang te hechten aan duurzaamheid en gescheiden afvalverwerking. Hij is benieuwd naar de antwoorden van de wethouder.

Mevrouw **Langenacker (PvdA)** zegt dat de PvdA in de commissie Beheer heeft aangegeven positief tegen dit voorstel aan te kijken, maar ook kritisch kijkt naar de borgstelling. In andere gevallen wijst de gemeente garantstelling voor investeringen van gesubsidieerde relaties af, bijvoorbeeld bij Bevrijdingspop. Dat ligt hier wel iets anders omdat de gemeente 100% aandeelhouder is. Daarom is zij ook benieuwd welke garanties de gemeente krijgt dat Spaarnelands goed omgaat met deze investering. Zij is benieuwd naar de reactie van de wethouder.

De heer **Van Driel (CDA)** vraagt of het wel verstandig is als gemeente garant te gaan staan als het zo lastig is deze lening op de markt te verwerven, zoals in het antwoord op zijn technische vragen is gesteld. Het is hem uit de antwoorden op schriftelijke vragen niet helder of het bedrijf zekerheden verstrekt in ruil voor de garantstelling. Hij wil liever eerst het jaarverslag van Spaarnelands in april of mei afwachten om te zien of de financiële situatie van het bedrijf minder wankel geworden is.

De heer **De Jong (VVD)** vindt dat de garantstelling mogelijk moet zijn, maar vraagt waarom het het bedrijf het niet op eigen kracht lukt.

Wethouder **Mooij** zegt dat de belangrijkste overweging is dat de rente die het bedrijf aan de bank moet betalen aanmerkelijk (1 tot 2%) lager is als de gemeente zich garant stelt. Zonder deze garantie zou de afvalstoffenheffing dus moeten stijgen en dat is uit het oogpunt van lasten voor de burger niet wenselijk. Het gaat hier om een overheids-nv, de begroting is bekend en het bedrijf kan elk jaar de opgelegde winstneming van de gemeente opbrengen. Hij deelt dan ook niet het oordeel dat de bedrijfsvoering of de financiële situatie van het bedrijf wankel zouden zijn. Het college en de coalitie hebben gescheiden afvalinzameling tot uitgangspunt benoemd en dan moet men het bedrijf ook in staat stellen de benodigde investeringen te doen. Deze garantstelling past binnen de uitzonderingen die indertijd zijn gemaakt voor dit soort waarborgen door de gemeente.

De administrateur van Spaarnelanden licht toe dat de kosten voor de investeringen door Spaarnelanden zelf worden gemaakt, maar dat de opbrengsten van deze extra investeringen bij de gemeente terechtkomen. De eerste jaren zijn de opbrengsten minder dan de aanloopkosten. Maar de opbrengsten van deze extra gescheiden inzameling zijn groter dan die van ongescheiden inzameling. Een en ander wordt dan in de gemeentebegroting verrekend via de egalisatiereserve van de afvalstoffenheffing. Vandaar de vermelding van de exploitatie. Dat staat op zich los van de garantstelling voor de lening. Spaarnelanden heeft al veel zekerheden ter waarde van 22 miljoen euro aan de gemeente gegeven voor de eerdere lening van 15 miljoen euro. Dat maakt het voor banken weer wat minder aantrekkelijk extra leningen te verlenen en dus duurder voor het bedrijf.

De heer **De Jong (VVD)** noemt dit een plausibel verhaal. Hij is benieuwd of het verschil met de marktrente een blijvend verschil is en het geven van gemeentegarantie dus altijd zuiniger is. Voor de VVD zijn de gevolgen voor de afvalstoffenheffing voor de burger doorslaggevend. Tegenover de garantstelling staat een dienstverleningsovereenkomst voor de extra diensten die Spaarnelanden de gemeente gaat leveren.

Wethouder **Mooij** zegt te denken dat banken altijd zullen blijven kijken naar de voorwaarden bij leningen. Een gemeentegarantie scheelt dan in positieve zin, althans vanuit het oogpunt van de doorvertaling in kosten naar de burgers. Hij zegt niet te weten wat een vertraging van drie maanden om eerst de jaarrekening te beoordelen in de uitvoering precies betekent. Maar er zijn natuurlijk wel doelstellingen die samenhangen met de landelijke normen waar Haarlem nu niet aan voldoet. Hoe langer de investeringen worden uitgesteld, des te lager zal het rendement voor 2014 zijn. Hij is benieuwd wat men voor nieuwe inzichten verwacht van het jaarverslag over 2013.

De heer **Van Driel (CDA)** zegt dat de financiële positie van Spaarnelanden al jaren kwetsbaar is. Het leent al jaren zonder rente te betalen. De solvabiliteit en liquiditeit zijn volgens hem niet op orde. Hij wil graag eerst zeker weten hoe verantwoord het is deze extra borgstelling te verlenen. Maar als uitstel betekent dat er een hogere rente moet worden betaald voor een onvermijdelijke lening, is er amper nog een afweging mogelijk.

Wethouder **Mooij** zegt dat er al jaren trouw rente wordt betaald. Hij herkent het beeld niet van een wankel bedrijf of slechte bedrijfsvoering, terwijl hij alle financiële stukken van de afgelopen jaren heeft gezien en ook regelmatig inzicht krijgt in het recente reilen en zeilen. Uit dat alles zegt hij niet te kunnen opmaken dat het bedrijf er slecht voorstaat. Hij heeft geen enkele aanwijzing voor een dalende trend.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** zegt dat de wethouder de afwegingen helder heeft gemaakt. Haarlem zou zich in zijn ogen moeten schamen voor het achterlopen op de wettelijke verplichtingen rond duurzaamheid. Hij heeft vertrouwen in het voorstel en denkt dat het goed en goedkoper voor de burger is om deze garantstelling te verlenen. Mevrouw **Pippel (D66)** zegt behoefte te hebben aan fractieberaad. Andere woordvoerders sluiten zich daarbij aan, mede om te kunnen afstemmen met de woordvoerders in de commissie Beheer.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als bespreekpunt naar de raad gaat. Ook het in de commissie Beheer behandelde voorstel Businesscase Duurzaam afvalbeheer wordt als bespreekpunt in de raad geagendeerd.

7. Wijzigingen in de Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden, wethouders, commissieleden en fracties t.a.v. vergoeding aanschaf computer

De heer **Snoek (CDA)** is een voorstander van papierloos vergaderen, maar vindt de vergoedingsmogelijkheid te hoog, ruim boven de kosten van de duurste tablet. Hij zegt zelf nooit meer te zullen declareren dan het huidige bedrag van 1000 euro. Hij vindt dat raadsleden het goede voorbeeld moeten geven als burgers ook te maken krijgen met bezuinigingen. Hij erkent desgevraagd dat het voor een deel gaat om een symbolisch gebaar, maar hij zegt niet te kunnen instemmen met dit voorstel. Hij wil het huidige maximumbedrag van 1000 euro handhaven. Mevrouw **Leitner (D66)** verzet zich tegen het beeld dat het raadswerk geen serieuze regelingen zou verdienen voor vergoedingen van kosten, zoals dat bij elke baan wel normaal gevonden wordt. Het gaat niet alleen om een tablet voor het mobiel werken, maar ook om een goede desktop thuis. Wie daar behoefte aan heeft, kan die dan ook declareren, maar niemand is daartoe verplicht. Zij vindt deze opstelling van het CDA een voorspelbaar gebaar in de marge. De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** denkt dat nog veel voordeel te behalen is door collectief slim inkopen.

Mevrouw **Özogul (SP)** is het eens met het CDA dat hier een belangrijke signaalfunctie naar de burger in het geding is. Veel instellingen krijgen te maken met stopzetting van hun kleine subsidies en dan vindt zij dat de raad ook uitermate kritisch moet kijken naar dit soort regelingen voor zichzelf.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** zegt dat niet iedereen even vertrouwd is met het aanschaffen van en het omgaan met een computer. Het lijkt hem handig te werken met een centrale leverancier en enige vorm van ondersteuning, bijvoorbeeld in het aanleveren van minimumeisen waar apparatuur aan dient te voldoen voor het raadswerk.

De heer **Fritz (PvdA)** merkt op dat hier al een belangrijk signaal wordt afgegeven. Het budget wordt verlaagd van 90.000 naar 50.000 euro. Dat is dus bijna een halvering. Hij denkt dat verschillende fracties hoe dan ook zullen blijven pleiten voor het verlagen van vergoedingen, op welke hoogte die ook zijn vastgesteld. Hij vraagt zich af of men die discussie nu werkelijk elke keer wil voeren. Tot nu toe hoorde bij de regeling ook een uitgebreide ondersteuning. Hij acht het verdedigbaar daarmee te stoppen.

De heer **Rutten (VVD)** vindt dat er een non-discussie gevoerd wordt. Het staat iedereen vrij te bepalen tot welke hoogte men gebruik wil maken van de regeling. Hij merkt op dat de gemeente van iedereen verwacht te kunnen omgaan met digitale informatie. Dan gaat het volgens hem niet aan om raadsleden af te schilderen als digibeten. Hij vindt het bijzonder dat het CDA een bezuiniging van bijna 50% wil tegenhouden.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** is het volledig eens met het voorstel en zegt daar verder geen woorden voor nodig te vinden.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel als hamerstuk met stemverklaring naar de raad gaat om fracties de mogelijkheid te geven tegen te stemmen.

Overige punten ter bespreking

8. Verder in gesprek: Haarlemse stijl van communiceren

Mevrouw **Leitner (D66)** pleit voor een spoedige invoering van het digitaal participatieplatform vanwege de vele nieuwe mogelijkheden die dat zou bieden. Zij merkt op dat de raadsleden formeel geen stakeholder zijn in het participatietraject, maar dat daar niet strikt aan vastgehouden moet worden. Veel burgers maken geen echt onderscheid tussen de gemeente en de gemeenteraad. Zij merkt op dat in de evaluatie van het participatiebeleid – het volgende agendapunt – de aanbeveling staat om de raad eerder te betrekken bij participatietrajecten waarin de raad uiteindelijk een besluit moet nemen. Zij is benieuwd hoe de wethouder dat ziet.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** spreekt zijn zorgen uit over de risico's van de uitbesteding van journalistieke producties voor de juistheid van de inhoud. Hij wijst op de recente editie van de Stadskrant over de verkiezingen waar gesteld werd dat men aan de hand van het Kieskompas kan bepalen op welke partij men moet stemmen. Hij voorziet meer van dit soort fouten als zulke producties op afstand worden gezet.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** betreft de evaluatie van het participatiebeleid bij dit stuk. Hij constateert dat de communicatie met de burger problematisch blijft. Veel mensen blijken niet op de hoogte van procedures en hebben daar andere verwachtingen van. Ondanks alle inspanningen blijkt veel communicatie de burger niet te bereiken. Zorgen dat de informatie de burger echt bereikt, ziet hij als het belangrijkste verbeterpunt. Gast in de raad is een prima middel, maar het bereik is beperkt.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** is positief over dit stuk omdat een aantal dingen is bijgesteld. Het publiceren in de Stadskrant blijft nu gehandhaafd en ook de informatievoorziening op het stadhuis is nu goed geregeld. Het probleem blijft echter dat de communicatie voor 90% uit het verstrekken van informatie gaat. Dat gebeurt goed, maar de burger blijkt het niet op te pikken, laat staan dat er een gesprek ontstaat tussen burger en gemeente. Dat lijkt hem het belangrijkste aandachtspunt: meer terugkoppeling krijgen van burgers en inzicht krijgen in hun wensen en klachten.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** zegt dat punt 6 uit deze in zijn ogen uitstekende nota voorop had mogen staan: het in gesprek gaan, de dialoog aangaan. Hij is benieuwd hoe bij sociale media wordt voorkomen dat de noodzaak van snel reageren, leidt tot onvolledige of verkeerde informatie.

De heer **Fritz (PvdA)** vindt dat de website aanmerkelijk is verbeterd, al hoort hij nog wel klachten van wijkraden over problemen met het BIS. Hij realiseert zich dat BIS formeel iets is van de raad en de griffie, maar in de fase waarin de raad nog niet actief bij processen betrokken is gaat de belangstellende burger wel op zoek naar documenten in het BIS. Hij is benieuwd hoe deze nota zich verhoudt tot de ingrijpende voorstellen over digitalisering van de communicatie die in de takendiscussie zijn opgenomen en die daar enorm veel geld moeten opleveren. Hij is benieuwd of daar in deze nota al rekening mee is gehouden. Of is er een volledig ander communicatiebeleid nodig als de voorstellen uit de takendiscussie worden overgenomen?

De heer **Rutten (VVD)** mist in deze nota de uitwerking van gebiedsgericht werken in de communicatie die in de bespreking van 20 juni nog een belangrijke kanttekening was om deze discussie op te schorten tot dit moment. Verder merkt hij op dat hij al 15 jaar de Stadskrant thuis niet ontvangt, hoe vaak dat ook gemeld is. Daarom dringt hij aan op digitale verspreiding. Hij heeft overigens geen klachten over de nieuwe vorm opgevangen en gaat er met zijn kennis van de Haarlemmer dus van uit dat de mensen die de krant wel ontvangen, tevreden zijn over de nieuwe vorm.

Wethouder **Van der Hoek** zegt dank voor alle complimenten. Het gaat er volgens hem inderdaad om in gesprek te raken met de burger. Dat gebeurde al, maar meer betrokkenheid is wenselijk, vooral in de wijken waarvoor plannen in ontwikkeling zijn. Hij wijst op de voorbeelden van de Cronjéstraat en de Waarderweg. Ook raadsleden moeten daarin een plaats krijgen, maar in het duale stelsel heeft de raad een eigen verantwoordelijkheid voor de communicatie naar de stad. Daarin is afstemming wenselijk. Ook het college is voortdurend in gesprek met de griffie om de werking van BIS te verbeteren, maar primair is de raad eigenaar van BIS, ook in technische zin. Volgens hem zit het gebiedsgericht werken wel verwerkt in deze nota via de beschrijving van digitale wijkplatforms en de uitrol van het stadslab. Daar gaat de participatie zich afspelen. Bovendien wordt er in de wijken veel geïnvesteerd in directe gesprekken, bijvoorbeeld via de gebiedsverbinders. Zij nemen deel aan gespreksgroepen en bijeenkomsten waar dat nuttig geacht wordt. Waar bij berichten op sociale media volstaan kan worden met een korte reactie of actie,

gebeurt dat terstond. Maar als een onderwerp een uitgebreidere behandeling verdient, volgt een verwijzing naar een e-mailadres, contactpersonen of naar een ander kanaal.

Als journalistieke producties worden uitbesteed is het wel zaak dat de gemeente een eindredactie uitvoert om alles te beoordelen op juistheid van de informatie. In de praktijk wordt er ook nu al veel uitbesteed tot tevredenheid van iedereen. Als raadsleden daarin missers signaleren, moeten ze dat vooral doorgeven. Hij vindt de conclusie dat burgers de informatie niet krijgen veel te algemeen en deelt die ook niet. Hij denkt dat er altijd burgers zullen zijn die zeggen informatie niet ontvangen of gelezen te hebben. Bij de burgers zelf ligt ook een zekere plicht om informatie te halen, het is in zijn ogen niet alleen een kwestie van brengen. Er wordt via diverse kanalen informatie verstrekt of beschikbaar gesteld. Als de voorstellen uit de takendiscussie worden overgenomen, zullen er inderdaad drastische bijstellingen in het communicatiepakket moeten worden doorgevoerd. Maar het ging er nu vooral om te kijken hoe de Stadskrant nieuwe stijl zich verhoudt tot de andere communicatiemiddelen die de gemeente inzet. Eind 2014 wordt gekeken hoe de Stadskrant in zijn huidige vorm functioneert. Hij is erg benieuwd wat de raadsleden daar nu al van vinden en welke geluiden zij daarover in de stad opvangen.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

9. Evaluatie participatiebeleid

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** vindt dit een mooi verhaal dat goed aansluit bij deze tijd, waarin participatie van de burger aan belang wint, ook in de aanloop naar projecten, en waarin de lokale overheid meer in de rol van stimulator komt. Dat vereist wel een goed management van de verwachtingen. Men moet de burger vooraf duidelijk maken dat het niet een kwestie is van u-vraagt-wij-draaien, maar om het boven water krijgen van argumenten die de politiek vervolgens moet afwegen. Deze coalitie heeft op dat terrein al belangrijke zaken in gang gezet. Dat mag ook wel wat kosten, maar zij wil graag weten waarom die kosten zo hoog uitvallen en of dat altijd zo zal blijven. Zij is benieuwd hoe het risico wordt voorkomen dat burgers tijdens de planvorming weinig van zich laten horen, maar wel in opstand komen als een plan ten uitvoer komt. Zij wil weten of dit verschijnsel zich nog steeds voordoet, en hoe daar dan op geanticipeerd wordt. Zij is erg benieuwd wat er nu verder met deze evaluatie gebeurt en of er nu voldoende ervaring is opgebouwd om bij komende projecten te bepalen of er participatie moet plaatsvinden en in welke vorm en omvang. Zijn daar nu criteria voor te destilleren? Verder is zij benieuwd hoe wordt omgegaan met de mening van buurtgenoten over initiatieven van mensen in hun buurt en of daar dan ook instrumenten voor participatie en inspraak worden ingezet.

De heer **Fritz (PvdA)** wil komen tot een betere afweging van de kosten in tijd, energie en geld van participatie en het resultaat. Bij zijn fractie is een groeiende ergernis ontstaan over grote projecten als de Kleverlaanzone en de 24-uurs locatie die met de beste bedoelingen en veel inzet op de rails zijn gezet, maar geleid hebben tot het intrekken van het plan en het uitblijven van een oplossing of tot een flets plan dat naar zijn mening nooit uitgevoerd zal worden. Hij zegt twee belangrijke lessen geleerd te hebben. Ten eerste dat vooraf heldere kaders worden meegegeven, ook in financiële zin. Hij vindt dat hij als raadslid een mandaat van de kiezers heeft gekregen om de idealen van de PvdA te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw en voorzieningen. Als de raad van mening is dat er in een plan ruimte moet zijn voor een bepaald aantal woningen en een school, dan moet dat ook duidelijk worden doorgegeven. Tijdens de participatie kunnen bewoners dan aangeven waar ze die woningen en die school precies willen situeren binnen het plan. De tweede les is voor hem dat men het minder grootschalig en abstract moet aanpakken. Hij denkt dat participatie vooral goed tot zijn recht komt als het gaat om concrete buurtgebonden plannen en initiatieven van bewoners. Hij zou ervoor kiezen het geld en de middelen voor participatie niet te besteden aan enkele grote projecten, maar te verdelen over dit soort participatie op buurtniveau.

De heer **Snoek (CDA)** complimenteert de wethouder met diens verantwoording van wat hij bereikt heeft in de afgelopen vier jaren van alles wat hij op dit gebied bij zijn aantreden wilde realiseren. Hij vindt dat het project van de Kleverlaanzone wel tot een goed resultaat heeft geleid, al was de aanpak inderdaad erg duur. In de hele evaluatie mist hij aandacht voor de meerwaarde van rechtstreekse contacten tussen ambtenaren en burgers bij planvorming. Hij deelt de opvatting dat hij als raadslid ook staat voor principiële zaken en dus niet zonder meer hoeft mee te gaan met de opvattingen van burgers in een participatietraject, ook al vormen die daar de meerderheid. Hij wil niet een aparte participatiestructuur opbouwen naast de bestaande volksvertegenwoordiging. Bij complexe vraagstukken denkt hij eerder aan het inschakelen van specialisten om de raad duidelijk te maken waar het om gaat dan aan het inzetten van een participatietraject. Het verbeteren van het democratisch gehalte in de raad ziet hij vooral in het helder maken van principiële verschillen of het stoppen met kredietoverschrijdingen die de raad achteraf moet sanctioneren.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** vindt dat het stuk een belangrijke stap in de goede richting is. Participatie dient in zijn ogen vooral ter verbetering van het bestuur en dan moet het niet gaan om bijzaken, zoals de PvdA schijnt te willen, maar juist om de grote hoofdlijnen en complexe zaken als de decentralisaties. Daar gaat het immers om een beroep op de participatie van burgers in hun woonomgeving. En dan kan men volgens hem veel leren van de aanpak in de Kleverlaan. Het gaat erom de burger te betrekken bij zaken die hem raken. De politiek moet dan weten wat er leeft onder mensen om tot goede oplossingen te komen zonder loze beloftes te maken. Heel erg belangrijk is naar zijn mening het niet laten verdwijnen in laden van mooie initiatieven van burgers of raadsleden. Hij stelt voor die voorstellen na verloop van tijd weer eens te bekijken om de indieners niet het idee te geven dat al hun moeite voor niets is geweest.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt dat dit onderwerp in de genen zit van D66, dat mede dankzij internet een onomkeerbare impuls gekregen heeft. Zij beklemtoont dat ook D66 van mening is dat de gemeenteraad er is om belangen en argumenten af te wegen. De raad moet vooraf heldere kaders aangeven en goed verwachtingsmanagement bedrijven, maar zo langzamerhand zal men er ook aan moeten geloven dat de rol van de raad aan het veranderen is en dat men meer zaken uit handen moet geven. Dat kan beginnen met de kleine buurtprojecten waar de heer Fritz op doelde. Zij vond het project Kleverlaan wel een geslaagd experiment waar men lering uit kan trekken. Zij ziet dat er nu gedacht wordt aan draaiboeken en permanente voortzetting van de stadslabs. Grote complexe operaties als de drie decentralisaties zijn volgens haar wellicht op te knippen in kleinere onderdelen die beter geëigend zijn voor participatie. Zij ziet de participatieraad als de deskundige specialisten die de gemeenteraad adviseren. Zij is benieuwd of de wethouder iets kan zeggen over de evenwichtskunst tussen kosten en opbrengsten van participatie en of hij kan zeggen op welke manier hij de raad eerder wil betrekken bij participatietrajecten.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** bepleit een standaarddraaiboek voor inspraakprocedures zodat men kan nagaan of de bewoners en wijkraden voldoende gelegenheid en informatie hebben gekregen om hun zegje te doen en of zij tijdig op de hoogte gebracht zijn van veranderingen in plannen. De wijkraad rond Koningstein klaagde onlangs niet goed geïnformeerd te zijn. De wijkraden rond het Cavex-terrein hebben laatst laten weten dat ze niet op de hoogte gesteld zijn van veranderingen in de plannen. Het gaat vaak goed, maar hij zegt ook veel voorbeelden te weten waar het faliekant fout ging. Desgevraagd noemt hij het Houtmanpad als voorbeeld waar een goede inspraakprocedure veel geld- en tijdverslindende beroepsprocedures had kunnen voorkomen.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** noemt als voorbeeld van verkeerd verwachtingsmanagement het recente gesprek met de stad over de takendiscussie. Daar heeft de raad ook een rol in gespeeld.

Hij vraagt een toelichting op de inzet van leefstijlprofielen per wijk met bijbehorende matrix met tips voor participatie en communicatie. Hij vraagt of de gemeente echt ernst gaat maken met de aandacht voor communicatie met mensen die niet goed thuis zijn in digitaal verkeer.

Wethouder **Cassee** wijst op het verschil tussen participatie (aan de voorkant) en inspraak over een plan. Hij merkt op dat de wijkraad Rozenprieel elf sessies over Koningstein heeft gehad om te participeren, maar niet zijn zin heeft gekregen en daarom nu meldt dat het traject mislukt is. De wijkraad wist eerder van de sloopplannen dan de raad. Dat wijst nog eens op het grote belang om vooraf goed duidelijk te maken over welke punten en binnen welke kaders invloed mogelijk is. Die kaders moet de raad bepalen, vaak via nota's als de Structuurvisie die voor de hele stad gelden. De vraag is of bij de vaststelling van die kaders ook participatie wenselijk is en daar wordt verschillend over gedacht. Met die kaders in de hand kunnen verwachtingen gericht gemanaged worden. Op een gegeven moment is de grens van participatie bereikt en dat moet dan ook duidelijk gemeld worden. Het eerste participatietraject heeft inderdaad veel geld gekost. Het reageren op de 1800 reacties heeft veel tijd en geld gekost. Maar daaruit is al vrij snel de les geleerd dat je daarin ook kunt clusteren. De kosten zullen naar zijn verwachting dus dalen als men meer ervaring opdoet. Wat het kost als er geen goede participatie en inspraak wordt gepleegd, blijkt uit de ervaringen met de K-buurt. De commissie Samenleving heeft daarvoor in 2008 besloten voor een unilocatie, terwijl de commissie Ontwikkeling pas vier jaar later toekwam aan de behandeling van een bijbehorend bestemmingsplan. Daaruit heeft men wel geleerd dat men een plan niet moet aankarten zonder meteen ook de ruimtelijke kaders helder in beeld te brengen. Die omissie is blijven dooretteren in tonnenverslindende procedures. Dat zijn verborgen kosten in juridische procedures waar niemand het ooit over lijkt te hebben, terwijl er wel veel ophef gemaakt wordt over de kosten van een goede participatie. Bij de Pijlslaan is een bescheiden bedrag gestoken in de participatie en daarna liepen de 456 zienswijzen terug naar nul beroepen. Daarom staat in de notitie ook dat het standaardprocedure moet worden om bij de start van elk project een participatie- en inspraakplan (PIP) op te stellen en de algemene kaders in een startnotitie. Hij is ook van mening dat de rol van de overheid zal gaan veranderen. Maar hij merkt wel op dat het samenvalt met een periode waarin scherpe keuzes gemaakt moeten worden en waar van burgers al meer verwacht gaat worden. Ook de overheid kan niet meer leveren wat de burger voorheen daarvan verwachtte. Dat maakt de operatie dus wel extra lastig. Dat kan gaan betekenen dat er niet meer gesproken kan worden van één sjabloon voor alle projecten, maar dat van geval tot geval in de raad vooraf moet worden vastgesteld wat van kracht is voor het betreffende project. Hij denkt dat het lastig gaat worden de drie decentralisaties op te knippen in handzame uitvoeringsprojecten, maar denkt aan de andere kant ook dat men de stad niet kan opzadelen met een participatietraject over het geheel van die operaties. Hij zegt dat de wijkraden rond het Cavex-terrein wel volledig op de hoogte zijn gebracht van de knip en de optimalisering van het plan zoals dat in de raad besproken is.

De heer **Fritz (PvdA)** merkt op dat de wijkraad hem heeft verzekerd dat dit nu uitgerekend wel een plan was waar de kaders en wijzigingen van meet af aan helder waren.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** zegt dit te zullen terugkoppelen naar de wijkraad.

Wethouder **Cassee** zegt dat men hieruit kan leren dat niet elk kritisch geluid bij voorbaat ook voor waar moet worden aangenomen. Hij geeft toe dat het stadsgesprek over de takendiscussie niet tot enthousiaste reacties heeft geleid. Het format was dus niet goed. De leefstijlprofielen en dergelijke worden opgesteld om te kijken welke wijken en gevallen zich lenen voor een digitaal panel en in welke men beter met andere middelen kan werken. Het gaat erom de beschikbare informatie maximaal toegankelijk te maken. Ook dat moet in de kaders opgenomen worden. In het verleden is volgens de evaluatie te vaak overgegaan tot uitvoering zonder eerst bij de commissie te informeren hoe die daarover dacht. Daarom is de aanbeveling overgenomen om

voortaan het PIP in de raadscommissie te bespreken. Hij weet nog niet hoe zal worden omgegaan met eigen initiatieven, omdat hun charme nou juist gelegen is in de eigenheid. Dat wil hij niet meteen doodknuffelen door er ambtenaren en procedures omheen te zetten. Daar moet hij nog even over nadenken. De belangrijkste les uit deze evaluatie is voor hem dat veel explicieter moet worden gesteld welke middelen worden ingezet en wat de verwachtingen zijn. Voor de ambtenaren is een trainingsprogramma opgezet om te leren omgaan met participatie en de hele organisatie van het belang te doordringen. De gemaakte afspraken zullen worden nagekomen.

10. Rondvraag

De heer **Snoek (CDA)** vraagt waarom hij de begroting voor de inrichting van de Zijlpoort niet heeft ontvangen, terwijl de wethouder dat wel had toegezegd.

Wethouder **Mooij** zegt dat hij vier ordners over de aanbesteding bij de griffie heeft laten deponeren ter inzage voor raadsleden. Verder zegt hij net een brief aan de raad getekend te hebben waarin deze kwestie uitgebreid uit de doeken gedaan wordt. Voor die brief heeft hij zich eerst nader moeten verdiepen in de geschiedenis van dit dossier en daarom heeft het enige tijd geduurd.

De heer **Snoek (CDA)** zegt geen enkel bericht ontvangen te hebben.

De **griffie** zal uitzoeken wat er met de ordners gebeurd is.

De vragen aan de burgemeester worden schriftelijk gesteld.

11. Agenda komende commissievergadering

Op verzoek van de heer Schrama (Haarlem Plus) wordt de brief over de bouwleges geagendeerd.

12. Sluiting

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** bedankt de voorzitter op deze laatste commissievergadering voor de verkiezingen namens de overige commissieleden voor de wijze waarop zij de afgelopen vier jaren leiding gegeven heeft aan de discussies in deze commissie. Zij overhandigt haar een boek als blijk van dank.

De **voorzitter** zegt dat zij haar functie met genoeg heeft vervuld en sluit de vergadering om 19.55 uur.